Essi Rentola
Tapio Isolankila

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle, kuuleminen 26.4.2024

Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2025–2028 (VNS 2/2024 vp)

Julkisen talouden suunnitelman sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan, eli pääluokan 33 loppusumma on 14,9 mrd. euroa kehyskauden alussa ja 13,9 mrd. euroa lopussa. Edelliseen kehyspäätökseen nähden muutosta on -0,85 mrd. euroa kauden alussa ja -1,16 mrd. euroa kauden lopussa.

Pääosin muutokset aiheutuvat kehysriihessä päätettyjen säästötoimenpiteiden toteutuksesta sekä oletusmuutoksista. Valtion osuuksiin ja vakuutusmaksutasoihin vaikuttaa hallitusohjelman mukaisten ja kehysriihessä päätettyjen rahastotalouteen kohdistuvien säästöjen kanavointi valtiontalouteen.

Työttömyysturvassa määrärahataso laskee kehyskauden alun 1,75 mrd. eurosta 1,5 mrd. euroon kehyskauden lopussa.

Keskeisiä julkisen talouden suunnitelman työelämään vaikuttavia muutoksia sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla

Työttömyysturvan aktiiviajan korotusosista luopuminen. Korotusosista luopumisesta on päätetty jo hallitusohjelmassa, mutta julkisen talouden suunnitelmassa toimenpiteen vaikutusarviota on täsmennetty. Muutos tulisi voimaan vuoden 2025 alusta. Muutos alentaa työttömyysetuuksia (työmarkkinatuki, peruspäiväraha, ansiopäiväraha) työllisyyttä edistäviin palveluihin osallistumisen ajalta.

Työmarkkinatuen tarveharkinnan kiristäminen. Tarveharkintaa kiristetään vanhempien tulojen osalta henkilön asuessa vanhempiensa kanssa. Muutos voidaan toteuttaa esimerkiksi laskemalla täysimääräistä vähennystä 50 prosentista 35 prosenttiin. Muutos tulisi voimaan vuoden 2025 alusta.

Sairauspäivärahan leikkaus. Sairauspäivärahamenoja alennetaan muuttamalla sairauspäivärahan laskentakaavaa vuodesta 2025 alkaen siten, että säästövaikutus on nettona yhteensä 60 milj. euroa. Samalla käynnistetään sairauspäivärahajärjestelmän laajempi uudistamistyö.

Työelämässä olevien täydennyskoulutukseen kohdennetaan 10 milj. euroa vuosittain. Kyseessä on aikuiskoulutustuen korvaava järjestelmä erityisesti erityisopettajien ja sairaanhoitajien koulutustarpeisiin vastaamiseen.

Edellä mainittujen muutosten ja hallitusohjelma säästöjen rahastotalouteen kohdistuvat säästöt kanavoidaan valtiontalouteen.

Muutosten valmistelu on aloitettu sosiaali- ja terveysministeriössä.